

ARM Cortex-A. Видове инструкции

- част 1. Основни инструкции.

Автор: доц. д-р инж. Любомир Богданов

Съдържание

1. Режими на работа на ARM Cortex-A
2. Асемблер на GNU и ARM (+UAL)
3. Инструкции за обработка на данни
4. Инструкции за достъп до паметта (+адресации)
5. Инструкции за преход

Режими на работа на ARM Cortex-A

Cortex-A имат два режима на работа:

***привилигерован (privileged)** – асемблерните инструкции могат да достъпват всички регистри на ядрото. Хендлерите на прекъсванията се изпълняват винаги в привилегирован режим.

***непривилигерован (unprivileged)** - асемблерните инструкции могат да достъпват само част от регистрите на ядрото. Основният код на програмата обикновено работи в непривилегирован режим.

Режими на работа на ARM Cortex-A

За процесори с TrustZone инструкции има още два вида:

***защитен (secure)**

***незащитен (non-secure)**

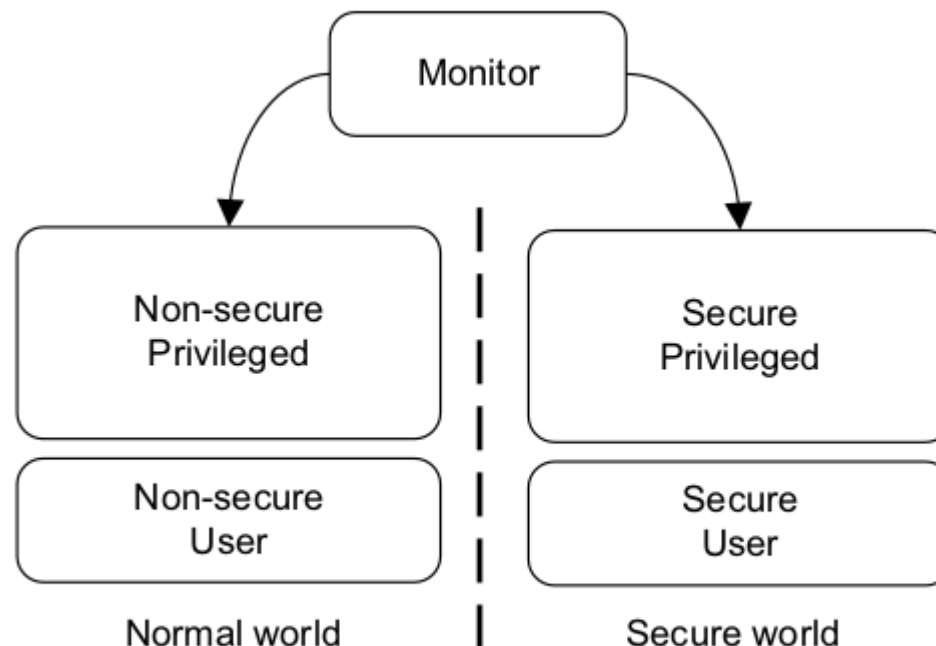

Figure 3-1 Secure and Non-secure worlds

Режими на работа на ARM Cortex-A

Зад понятието “secure world” стои един бит (наречен NS, от регистър SCR – Secure Configuration Register), който се добавя при всички достъпи до адресното поле и който **разделя това поле на две 32-битови полета с абсолютни адреси**, наречени: “Secure world” и “Normal world”.

Изпълнението на код от двете полета става чрез **мултиплексиране във времето (time-slicing)**.

Преминаването от едното поле в другото става чрез хендлер на прекъсване наречен **Monitor**.

Режими на работа на ARM Cortex-A

За да се генерира прекъсване Monitor, трябва незащитен код да изпълни инструкцията:

*SMC – secure monitor call

или да се предизвикат прекъсвания (хардуерни изключения) IRQ, FIQ или External abort.

Асемблер на GNU и ARM

Използването на Асемблер за микропроцесори е оправдано, когато [1]:

- * трябва да се напише високо-оптимизиран код;
- * трябва да се разработи компилатор;
- * трябва да се използват възможности на микропроцесора, които не са достъпни в езика C.

Асемблер на GNU и ARM

Примерни приложения [1]:

- * в код за начално зареждане (boot code);
- * в драйвери за модули в системата;
- * при разработване на операционна система;
- * по време на дебъгване — за да се направи връзката между един ред на код на C и съответстващите му инструкции.

Асемблер на GNU и ARM

ARM са **RISC** микропроцесори, което означава [1]:

- * имат малък брой прости инструкции;
- * всяка инструкция се изпълнява за един или няколко такта;
- * има прости режими на адресация, където адресите идват от регистър на ядрото или от битови полета в самата инструкция (т.е. са внедрени в кода на инструкцията).

Асемблер на GNU и ARM

Основните класове инструкции на ARM могат да бъдат разделени на [1]:

- * инструкции за **обработка на данни**;
- * инструкции за **достъп до паметта** (load/store);
- * инструкции за **преход**;
- * инструкции **разни** (вж следващата лекция).

Забележка: ARM не могат да извършват операции директно с регистри от паметта [1].

Асемблер на GNU и ARM

Инструкциите на ARM са с два или три операнда и обикновено първият е приемника на резултата:

* инструкция операнд 1 [out], операнд 2 [in]

* инструкция операнд 1 [out], операнд 2 [in],
операнд 3 [in]

Асемблер на GNU и ARM

Пример с различни архитектури (събиране на регистър от ядрото с числото 100):

x86: `add eax, #100`

68k: `add #100, d0`

msp430: `add #100, r4`

arm: `add r0, r0, 100`

Асемблер на GNU и ARM

Пример с различни архитектури (зареждане на регистър от ядрото със стойност от паметта на адрес, сочен от друг регистър на ядрото):

x86: `mov eax, DWORD PTR [ebx]`

68k: `mov.l (a0), d0`

msp430: `add @r4, r5`

arm: `ldr r0, [r1]`

Асемблер на GNU и ARM

Въпреки, че ARMv7 архитектурата е 32-битова, съществуват части от процесорите, които са по-големи (64 и повече бита) в [1]:

- * модули за извличане на инструкции (IF)
- * модули за достъп до паметта и I/O (MEM)

Асемблер на GNU и ARM

GNU асемблер (as) – програма, която конвертира сорс код на Асемблер в двоичен обектов файл [1], [a]. Този файл е входен за линкера. Асемблерът е част от GNU toolchain и се разработва от open-source общността. Безплатен.

Пример:

```
arm-none-eabi-as -g filename.s -o filename.o  
arm-none-eabi-ld filename.o -o filename.elf
```

-g аргументът включва дебъгерна информация в изходния файл (отбелязан с -o аргумента)

Асемблер на GNU и ARM

Всеки файл на GNU асемблера има три основни полета:

етикет: инструкция @коментар
директива @коментар

Етикет :

*низ, идентифициращ адреса на настоящата инструкция.

*може да бъде използван за преходи;

*задължително започва с буква, но може да бъде последван от цифри;

Асемблер на GNU и ARM

Инструкция:

- * инструкция от ARM Асемблера или
- * асемблерна директива — команди, указващи операции, които трябва да бъдат извършени от асемблера, а не от микропроцесора (напр. поместване на кода на точно-определени адреси, подравняване на кода, деклариране на константи)

Коментар:

- * всичко след @ или /* ... */ ще бъде игнорирано и няма да бъде асемблирано

Асемблер на GNU и ARM

Асемблерни директиви – започват с точка. Най-често използваните са:

.align – изкуствено се добавят байтове със стойност 0x00 в сегмент за данни (променливите на програмата) или с NOP в сегмент за инструкции, така че следващият адрес да е кратен на една дума. Тази директива може да се използва с параметър:

.align 4

=> кодът ще е подравнен на 2^4 думи

Асемблер на GNU и ARM

.ascii “символен низ” — въведи символен низ в обектовия файл, без терминираща нула накрая.

.asciiz “символен низ” — въведи символен низ в обектовия файл, с терминираща нула накрая.

.byte [число] — въведи 1 байт в обектовия файл.

.hword [число] — въведи 2 байта в об. файл.

.word [число] — въведи 4 байта в об. файл.

Може да се използва запетая за множество:

.byte 0xff, 0x7f, 0x33, 0x55

и т.н.

Асемблер на GNU и ARM

.data – след тази директива всички асемблерни инструкции/променливи ще бъдат поместени в сегмента “data” (най-често SRAM).

.text - след тази директива всички асемблерни инструкции/константи ще бъдат поместени в сегмента “text” (най-често Flash).

.end – директива за край на асемблерния файл.

.equ var, value – задава “value” на символа “var”.
Аналогично на .set var, value, както и на var=value.

Символ – функция или глобална променлива.

Асемблер на GNU и ARM

.extern “var” – СИМВОЛЪТ “var” е деклариран в друг файл.

.global “var” – указва на асемблера да направи СИМВОЛЪТ “var” ВИДИМ в други файлове.

.include “file” – директива, която внедрява съдържанието на файл “file” на настоящия ред от асемблерния файл. Използва се най-често за включване на хедърни файлове.

Асемблер на GNU и ARM

Операндите на инструкциите могат да бъдат:

***числа** десетични (без префикс), шестнадесетични (с префикс 0x), двоични (с префикс 0b)

***низове** — използват се единични кавички

Забележка: стандартни математически и логически операции може да бъдат преработени от асемблера **до константи**, за да не се използват инструкции.

Асемблер на GNU и ARM

Регистрите на ядрото може да се включат като операнд по следния начин:

- *R0 – R15 регистри с общо предназначение
- *SP (или още R13) – стеков указател
- *FP (или още R11) – фреймов указател
- *LR (или още R14) – регистър за съхранение на адрес на връщане
- *PC (или още R15) – програмен брояч

Битовете от статус регистъра си имат псевдоними:

- * xPSR, xPSR_all, xPSR_f, xPSR_x, xPSR_ctl, xPSR_fs, xPSR_fx, xPSR_f, xPSR_cs, xPSR_cf, xPSR_cx (x може да е C – current, S - saved)

Асемблер на GNU и ARM

ARM асемблер (armasm) - програма, която конвертира сорс код на Асемблер в двоичен обектов файл. Този файл е входен за линкера. Асемблерът е част от ARM toolchain v5 и се разработва от компанията ARM Ltd. Платен.

ВНИМАНИЕ! От ARM toolchain v6 и нагоре, използването на armasm (и съответния компилатор armcc) не се препоръчва. **За компилатор и асемблер** се препоръчва armclang (clang и LLVM базиран). Асемблерът на armclang използва синтаксиса на GNU асемблера.

Асемблер на GNU и ARM

Arm Compiler 5	Arm Compiler for Embedded 6	Function
<code>armcc</code>	<code>armclang</code>	Compiles C and C++ language source files, including inline assembly.
<code>armcc</code>	<code>armclang</code>	Preprocessor.
<code>armasm</code>	<code>armasm</code>	Legacy assembler for assembly language source files written in <code>armasm</code> syntax. Use the <code>armclang</code> integrated assembler for all new assembly files.
Not available	<code>armclang</code> . This is also called the <code>armclang</code> integrated assembler.	Assembles assembly language source files written in GNU assembly syntax.
<code>fromelf</code>	<code>fromelf</code>	Converts Arm ELF images to binary formats and can also generate textual information about the input image, such as its disassembly and its code and data size.
<code>armlink</code>	<code>armlink</code>	Combines the contents of one or more object files with selected parts of one or more object libraries to produce an executable program.
<code>armar</code>	<code>armar</code>	Enables sets of ELF object files to be collected together and maintained in archives or libraries.

Таблицата е показана в [2].

Асемблер на GNU и ARM

В armclang асемблерът се нарича “**armclang Integrated Assembler**” – интегриран асемблер на армкланг (ИАНА)

Асемблер на GNU и ARM

ИАНА съдържа:

- *етикети
- *инструкции
- *директиви
- *макроси
- * коментари - //, /* ... */, @

ИАНА директиви:

.byte, .hword, .word
.quad число – 8 байта
.octa число – 16 байта

.ascii, .asciz

.string “СИМВОЛЕН НИЗ” – еквивалентна на **.asciz**

Асемблер на GNU и ARM

.float [число с пл. зап.] - заделя 4 байта в обектовия файл и съхранява числото в IEEE754 single precision формат.

.double [число с пл. Зап.] - заделя 8 байта в обектовия файл и съхранява числото в IEEE754 double precision формат.

Пример:

float_pi:

.float 3.1415

double_pi:

.double 3.1415926

Асемблер на GNU и ARM

.pushsection [име] – всички инструкции/данни след тази директива ще станат част от нов сегмент на паметта с име “име”.

.popsection - всички инструкции/данни след тази директива ще бъдат част от сегмент на паметта с име, което е било назначено преди извикването на последната .pushsection директива.

.text, .data, .rodata, .bss

Асемблер на GNU и ARM

.global

.local [var] – символът “var” ще бъде видим само в настоящия файл, което ще позволи използването на едно и също име в различни файлове.

.weak [var] – символът “var” ще бъде видим във всички файлове, като при .global, но с три съществени разлики:

- *ако никъде не е деклариран/имплементиран символа, това няма да предизвика грешка

- *ако има декларация/имплементация на повече от един weak символ с едно и също име, взима се последния срещнат

Асемблер на GNU и ARM

*ако има не-weak декларация/имплементация със същото име, асемблерът ще вземе нея.

Пример:

//Файл №1

.weak pi:
 .float 0.00

//Файл №2

pi:
 .float 3.1415 //ИАНА ще вземе pi=3.1415

Асемблер на GNU и ARM

ИАНА и GNU поддържат формат на инструкциите наречен **UAL (Unified Assembly Language)** – това е универсален формат, чийто синтаксис е еднакъв за програми с ARM и Thumb набор от инструкции. Тоест, издига се нивото на абстракция на езика Асемблер.

*Етикет – не е нужно да има двуточие

```
Loop    MUL R5, R5, R1  
        SUBS R1, R1, #1  
        BNE Loop
```

Асемблер на GNU и ARM

* Инструкция – използват се псевдо-инструкции (емулирани инструкции). Това са несъществуващи инструкции, които на по-късен етап се заменят с една или няколко истински такива.

* Директиви – има различия спрямо оригиналните (GNU и ИАНА) асемблери – **не** започват с точка.

DCB число – 1 байт

DCW число – 2 байта

DCD число – 4 байта

адрес **EQU** число – задаване на име на адрес или число

Асемблер на GNU и ARM

Пример:

MESSAGE **DCB** “Hello World!”,0

→ създава нулево-терминиран символен низ.

Masks **DCD** 0x100, 0x80, 0x40, 0x20, 0x10

→ създава масив от 32-битови числа

FLASH_START **EQU** 0x08000000

→ задава име на адрес 0x08000000 (като #define в C)

Асемблер на GNU и ARM

ALIGN 4 → подравни на 2^4 байта, еквивалентна на `.align`

AREA → еквивалентна на `.section`

END → еквивалентна на `.end`

и т.н.

Асемблер на GNU и ARM

Как да разпознаем 2-та типа ARM Асемблер?

***стари версии** на ARM асемблера съдържат инструкции с 2/3/4 операнда. Възможно е да се срещне условно изпълнение на инструкции, които не са за преход – например `ADDNE R0, R0, #1`. Файловете се означават `.s` или `.S`.

***UAL-съвместими версии** – съдържат директивата `.syntax unified`. Пред константите може да не се пише `#`. Условните инструкции задължително трябва да са предшествани от IT мнемоника. С директиви `.arm` и `.thumb` се отбелязва код с 32-битови и 16-/32-битови инструкции съответно.

Асемблер на GNU и ARM

Асемблер само с 16-битови Thumb инструкции – познава се по липсата на **.syntax unified**, но съдържа други директиви - **.code 16**, **.thumb** или **.thumb_func** .

Асемблер на GNU и ARM

Как инструкция на ARM която е 32-битова ще работи с 32-битова константа, при положение, че са нужни битови полета за КОП (код на операцията), както и служебни битове в инструкцията?

Има три възможности за решаване на проблема:

***използват се 12 бита за константа.** На теория това ограничава числата, която тя може да представя в обхвата от -2048 до +2047. Но всъщност се използва:

→ 8-битова константа и

→ 4-битово число, указващо ротиране надясно.

Асемблер на GNU и ARM

→ Ротирането се извършва в рамките 0 – 30 ($2^4.2$) със стъпка 2 – 0, 2, 4, 6, 8 и т.н.

→ Това означава, че само някои константи могат да бъдат кодирани в инструкцията, а другите са невъзможни комбинации.

Пример: 0x23 и 0xff са възможни. Също и 0x2300.0000 чрез 0x23 ROR 8 (ROtate Right Register).

Константата 0x3ff не може да бъде представена в описания формат.

Асемблер на GNU и ARM

Обобщение – с настоящия формат може да се кодират константи по следния начин:

- 8 бита за константа + 4 за ротиране
- константа под формата `0x00XY00XY`
- константа под формата `0xXY00XY00`
- константа под формата `0xXYXYXYXY`

където XY е число в обхвата `0x00 - 0xff`

Асемблер на GNU и ARM

***чрез използване на специализирани инструкции:**

→ `movw` (move wide) – копиране на 16 бита, кодирани в самата инструкция, в младшите 16 бита на регистър от ядрото. Старшите 16 бита се зануляват.

→ `movt` (move top) – копиране на 16 бита, кодирани в самата инструкция, в старшите 16 бита на регистър от ядрото. Младшите 16 бита на регистъра не се променят.

Асемблер на GNU и ARM

UAL асемблера има специален синтаксис за улеснение при работа с тези инструкции:

```
my_value EQU 0x11223344
```

```
movw R0, #:lower16:my_value
```

```
movt R0, #:upper16:my_value
```

Недостатък: инструкциите са 2.

Предимство: константите са кодирани в инструкцията и не е нужен достъп до данновата памет

Асемблер на GNU и ARM

*чрез използване на **PC-относителна** адресация – с LDR инструкция се копира 32-битова константа от *регион за константи*[†] (literal pool) в регистър от ядрото.

Пример:

```
ldr r0, =my_value (=my_value е еквивалент на [PC, #offset])
```

...

...

...

my_value:

```
DCD 0x3ff00000
```

[†]*Регион за константи* (literal pool) – област в паметта, съдържаща константи в края на подпрограмата и преди началото на следващата такава [1].

Инструкции за обработка на данни

Най-важните инструкции за обработка на данни са:

*аритметични

ADC, ADD, MOV, MVN, RSB, RSC, SBC, SUB

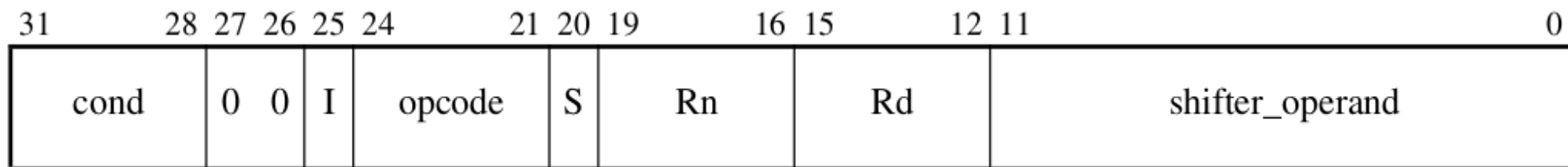
*логически

AND, BIC, EOR, ORR

*за сравнение и тест

CMP, CMN, TEQ, TST

Инструкции за обработка на данни

Формат на 32-битова ARM инструкция за обработка [3], A32

I — указва дали полето `shifter_operand` съдържа константа или регистър

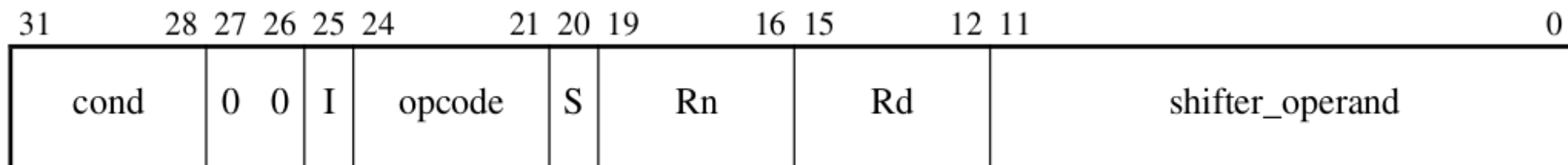
S — указва дали да се актуализира STATUS регистъра на ядрото

Rn — указва регистър от ядрото, който ще е операнд-източник

Rd — указва регистър от ядрото, който ще е операнд-приемник на резултат

shifter_operand — указва втори операнд-източник.

Инструкции за обработка на данни

Формат на 32-битова ARM инструкция за обработка [3], A32

cond – условие за изпълнение на инструкцията - тества се някой от битовете N, Z, C, V от STATUS (APSR) регистъра. Ако той е активиран, инструкцията се изпълнява. Ако не – инструкцията се заменя с NOP и се изпълнява следващата инструкция.

Ако cond = AL (always), инструкцията е безусловна и винаги се изпълнява.

Инструкции за обработка на данни

Table A3-1 Condition codes

Opcode [31:28]	Mnemonic extension	Meaning	Condition flag state
0000	EQ	Equal	Z set
0001	NE	Not equal	Z clear
0010	CS/HS	Carry set/unsigned higher or same	C set
0011	CC/LO	Carry clear/unsigned lower	C clear
0100	MI	Minus/negative	N set
0101	PL	Plus/positive or zero	N clear
0110	VS	Overflow	V set
0111	VC	No overflow	V clear
1000	HI	Unsigned higher	C set and Z clear
1001	LS	Unsigned lower or same	C clear or Z set
1010	GE	Signed greater than or equal	N set and V set, or N clear and V clear (N == V)
1011	LT	Signed less than	N set and V clear, or N clear and V set (N != V)
1100	GT	Signed greater than	Z clear, and either N set and V set, or N clear and V clear (Z == 0, N == V)
1101	LE	Signed less than or equal	Z set, or N set and V clear, or N clear and V set (Z == 1 or N != V)
1110	AL	Always (unconditional)	-
1111	-	See Condition code 0b1111	-

Инструкции за обработка на данни

Пример:

```
subs    r0, r1, r2 //r0 = r1 - r2
addeq   r0, r0, r3 //Ако r0 == 0, изпълни r0 = r0 + r3
          //Ако r0 != 0, изпълни NOP
orr      r0, #0x40
```

В този пример `addeq` тества дали бит `Z` е равен на 1 в резултат от изпълнение на предишната инструкция `subs`. Това отговаря на условието `EQ` от таблицата на миналия слайд.

Инструкции за обработка на данни

15	14	13	12	11	10	9	8	6	5	3	2	0
0	0	0	1	1	0	op_1	Rm	Rn	Rd			

15	14	13	12	11	10	9	8	6	5	3	2	0
0	0	0	1	1	1	op_2	3_bit_immediate	Rn	Rd			

15	14	13	12	11	10	8	7	0				
0	0	1	op_3	Rd Rn	8_bit_immediate							

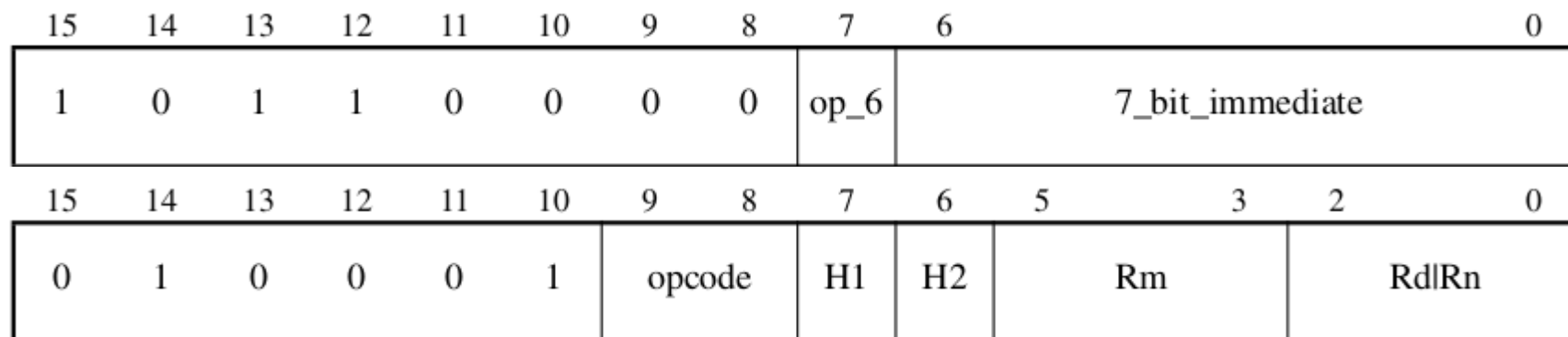
15	14	13	12	11	10	6	5	3	2	0		
0	0	0	op_4	shift_immediate	Rm	Rd						

15	14	13	12	11	10	9	6	5	3	2	0
0	1	0	0	0	0	op_5	Rm Rs	Rd Rn			

15	14	13	12	11	10	8	7	0				
1	0	1	0	reg	Rd	8_bit_immediate						

Формат на 16-битова Thumb инструкция за обработка [3], T32

Инструкции за обработка на данни

Формат на 16-битова Thumb инструкция за обработка [3], T32

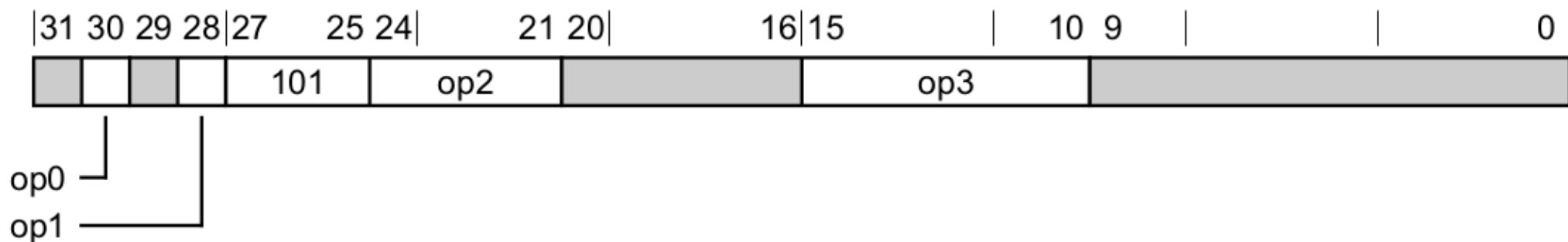
Rm — заедно с **H2** формират 4-битово число, което указва номер на регистър от ядрото, който ще е първи операнд-източник

Rn — указва регистър от ядрото, който ще е втори операнд-източник

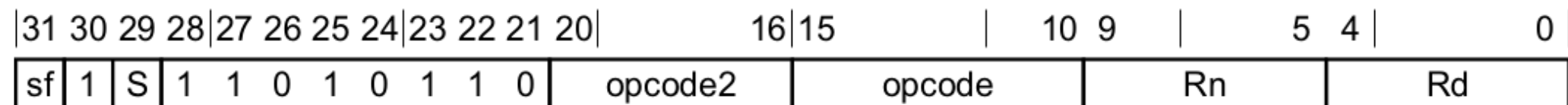
Rd — заедно с **H1** формират 4-битово число, което указва номер на регистър от ядрото, който ще е операнд-приемник на резултат. **H1** е най-старшият бит.

op_1, op_2, op_3, op_4, op_5, op_6 – КОП (== opcode)

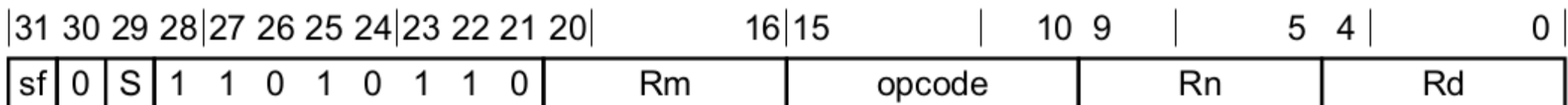
Инструкции за обработка на данни

Общ формат на 32-битова ARM инструкция за обработка [4], A64

Формат на 32-битова ARM инструкция за обработка [4], с 1 източник-операнд, A64

Формат на 32-битова ARM инструкция за обработка [4] с 2 източника-операнди, A64

Инструкции за обработка на данни

Table C4-90 Encoding table for the Data Processing -- Register group

Decode fields				Decode group or instruction page
op0	op1	op2	op3	
0	1	0110	-	Data-processing (2 source)
1	1	0110	-	Data-processing (1 source)
-	0	0xxx	-	Logical (shifted register)
-	0	1xx0	-	Add/subtract (shifted register)
-	0	1xx1	-	Add/subtract (extended register)
-	1	0000	000000	Add/subtract (with carry)
-	1	0000	x00001	Rotate right into flags
-	1	0000	xx0010	Evaluate into flags
-	1	0010	xxxx0x	Conditional compare (register)
-	1	0010	xxxx1x	Conditional compare (immediate)
-	1	0100	-	Conditional select
-	1	1xxx	-	Data-processing (3 source)

Инструкции за достъп до паметта

Само две инструкции могат да копират данни от/в регистри на ядрото в/от паметта:

***ldr *str**

Добавянето на b, h или d към инструкцията указва вида на копирането, а s — дали има знак:

***ldrb** — копирай байт от паметта в регистър от ядрото

***ldrh** — копирай полудума (16-бита)

***ldr** — копирай дума (32-бита)

***ldrd** — копирай двойна дума (64-бита)

***ldrsh** — копирай байт със знак

***ldrsh** — копирай полудума със знак

Инструкции за достъп до паметта

***strb** — копирай байт от регистър на ядрото в паметта

***strh** — копирай полудума (16-бита)

***str** — копирай дума (32-бита)

***strd** — копирай двойна дума (64-бита)

Инструкции за достъп до паметта

*4 вида адресации [1]:

→ регистрова (**register**)

→ пред-индексна (**pre-indexed**)

→ пред-индексна с обратен запис (**pre-indexed with write-back**)

→ след-индексна с обратен запис (**post-indexed with write-back**)

Инструкции за достъп до паметта

Регистрова (register) адресация: регистър от ядрото се слага в скоби и стойността на регистъра е указател към адрес, от/в който ще се копира стойността.

`ldr r0, [r1]` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1

`str r0, [r1]` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1

Инструкции за достъп до паметта

Пред-индексна (pre-indexed) адресация: регистър от ядрото се слага в скоби [] и стойността на регистъра е указател към адрес, към който се добавя отместване, от/в който ще се копира стойността..

`ldr r0, [r1, r2]` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1+r2

`ldr r0, [r1, #32]` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1+32

`ldr r0, [r1, r2, LSL#2]` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1+(r2<<2)

`str r0, [r1, r2]` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1+r2

`str r0, [r1, #32]` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1+32

`str r0, [r1, r2, LSL#2]` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1+(r2<<2)

Инструкции за достъп до паметта

Пред-индексна с обратен запис (pre-indexed with write-back) адресация: регистър от ядрото се слага в скоби [] с ! и стойността на регистъра е указател към адрес, към който се добавя отместване, от/в който ще се копира стойността. След изпълнението на инструкцията, адресният регистър се увеличава със стойността на отместването.

`ldr r0, [r1, r2]!` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1+r2,
след това $r1 = r1 + r2$

`ldr r0, [r1, #32]!` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1+32,
след това $r1 = r1 + 32$

`str r0, [r1, r2]!` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1+r2,
след това $r1 = r1 + r2$

`str r0, [r1, #32]!` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1+32,
след това $r1 = r1 + 32$

Инструкции за достъп до паметта

След-индексна с обратен запис (post-indexed with write-back) адресация: регистър от ядрото се слага в скоби [] и след тях отместване. Стойността на регистъра е указател към адрес, от/в който ще се копира стойността. След изпълнението на инструкцията, адресният регистър се увеличава със стойността на отместването.

`ldr r0, [r1], r2` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1, след това $r1 = r1 + r2$

`ldr r0, [r1], #32` //копирай в r0 стойността от адреса, сочен от r1, след това $r1 = r1 + 32$

`str r0, [r1], r2` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1, след това $r1 = r1 + r2$

`str r0, [r1], #32` //копирай стойността от r0 на адреса, сочен от r1, след това $r1 = r1 + 32$

Инструкции за достъп до паметта

Офсетите с константа може да използват **отрицателни** числа:

```
ldr r0, [r1, #-32]
```

```
str r0, [r1], #-8
```

```
ldr r0, [r1, #-4]!
```

Инструкции за преход

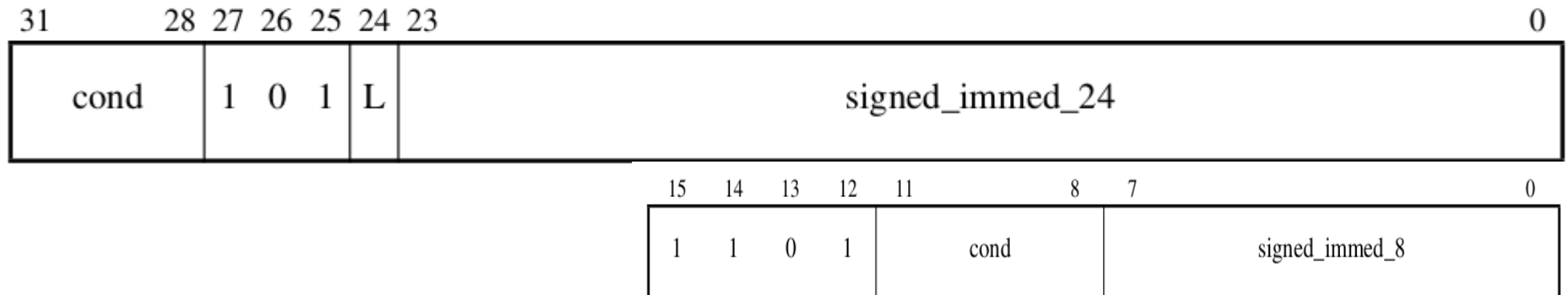
B (branch) – безусловен/условен преход към относителен адрес (относителен спрямо настоящия адрес на инструкцията B).

BL (branch with link) – безусловен/условен преход към относителен адрес със записване адреса на връщане в Link регистъра (R14). Използва се за извикване на подпрограми.

BX (branch with exchange) – безусловен преход към относителен адрес със смяна на набора от инструкции (от ARM към Thumb или от Thumb към ARM).

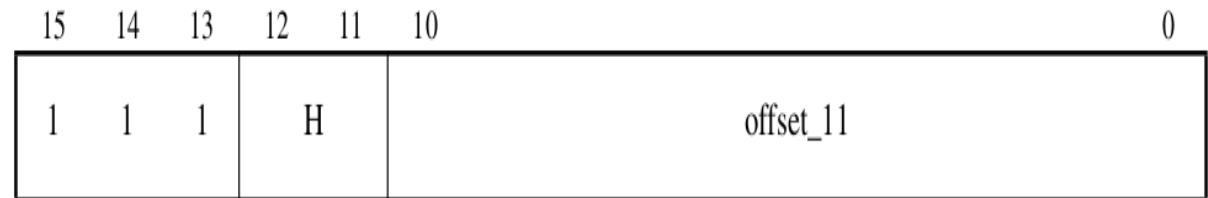
Инструкции за преход

B, BL

B (1) (Branch) provides a conditional branch to a target address.

BL, BLX (1)

cond – условие, което да се тества (от статус флаговете)

$$L = 1 \rightarrow \text{инструкцията} = BL$$
$$L = 0 \rightarrow \text{инструкцията} = B$$

Н – (част от) код на операцията

Инструкции за преход

BX

31	28	27	26	25	24	23	22	21	20	19	16	15	12	11	8	7	6	5	4	3	0
cond		0	0	0	1	0	0	1	0	SBO		SBO		SBO		0	0	0	1	Rm	

BX

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	3	2	0
0	1	0	0	0	1	1	1	0	H2	Rm		SBZ	

SBO – should be one

SBZ – should be zero

Инструкции за преход

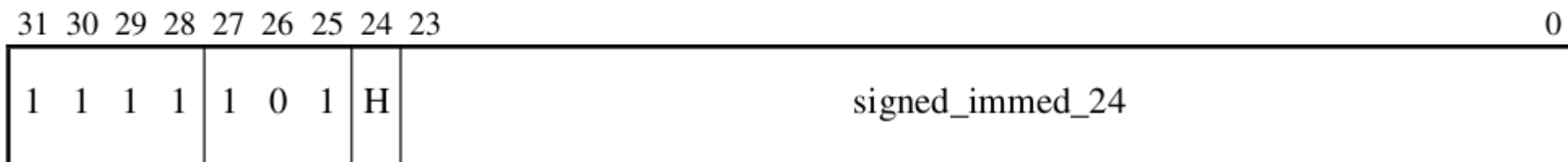
BLX (branch with link and exchange) – безусловен преход към относителен адрес със смяна на набора от инструкции (от ARM към Thumb или от Thumb към ARM) и запамятаване адреса на връщане в Link регистъра R14.

ADD, SUB с операнд PC – аритметика с приеман регистър PC. Остарял метод, не се препоръчва. Не се поддържа в Thumb режим.

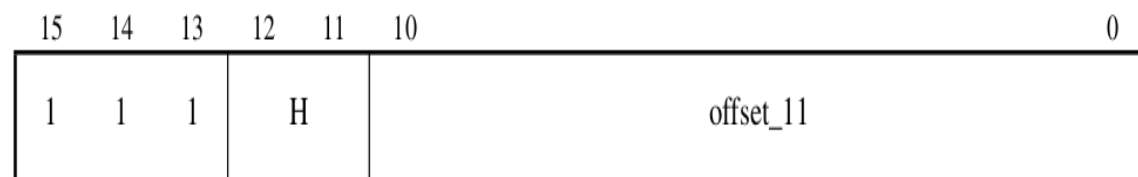
LDR, LDM и POP с операнд PC – директно зареждане на PC със стойност на абсолютен адрес.

Инструкции за преход

BLX (1)

BL, BLX (1)

Инструкции за преход

CBZ (compare and branch on zero) – провери дали операндът източник е **равен на 0**. Ако да, иди на относителен адрес. Ако не, продължи напред. Тази инструкция **не засяга CPSR флаговете**.

CBNZ (compare and branch on not zero) – провери дали операндът източник е **различен от 0**. Ако да, иди на относителен адрес. Ако не, продължи напред. Тази инструкция **не засяга CPSR флаговете**.

Забележка: обхватът на преходите за тези инструкции е 4 – 130 байта.

Инструкции за преход

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	0	1	1	op	0	i	1	imm5					Rn		

Няма 32-битов вариант на тези инструкции.

op = 1 → CBNZ [7]

op = 0 → CBZ

i — указва знак на 5-битовата константа imm5 [6]

Инструкции за преход

TBB (Table Branch Byte) – прочита байт от таблица с отмествания и извършва PC-относителен преход напред в програмата с удвоената стойност на байта (т.е. преходите са на четни адреси).

TBH (Table Branch Half-word) – аналогична на TBB.

Базовият адрес на таблицата и индексът на байта от таблицата се записват в два отделни регистъра.

Използват се за имплементация на `switch()` конструкции в C.

Инструкции за преход

T1 **TBB** [<Rn>, <Rm>]

Outside or last in IT block

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	Rn				(1)	(1)	(1)	(1)	(0)	(0)	(0)	(0)	0	0	0	0	Rm			

T1 **TBH** [<Rn>, <Rm>, LSL #1]

Outside or last in IT block

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	0	1	Rn				(1)	(1)	(1)	(1)	(0)	(0)	(0)	(0)	0	0	0	1	Rm			

Пример:

TBB [Rn, Rm]

TBB [Rn, Rm, LSL #2]

- Rn съдържа адрес на таблицата с отмествания;
- Rm съдържа индекс от таблицата с отмествания;
- LSL #1 добавя логическо преместване наляво.

```

ADR.W R0, BranchTable_Byte
TBB [R0, R1] ; R1 is the index, R0 is the base address of the
; branch table

```

Case1

; an instruction sequence follows

Case2

; an instruction sequence follows

Case3

; an instruction sequence follows

BranchTable_Byte

```

DCB 0 ; Case1 offset calculation
DCB ((Case2-Case1)/2) ; Case2 offset calculation
DCB ((Case3-Case1)/2) ; Case3 offset calculation

```

Пример[5]:

```

TBH [PC, R1, LSL #1] ; R1 is the index, PC is used as base of the
; branch table

```

BranchTable_H

```

DCI ((CaseA - BranchTable_H)/2) ; CaseA offset calculation
DCI ((CaseB - BranchTable_H)/2) ; CaseB offset calculation
DCI ((CaseC - BranchTable_H)/2) ; CaseC offset calculation

```

CaseA

; an instruction sequence follows

CaseB

; an instruction sequence follows

CaseC

; an instruction sequence follows

Литература

- [1] “ARM Cortex-A Series Programmer’s Guide”, Version 4.0, ARM DEN0013D (ID012214), 2013.
- [2] “ARM Compiler for Embedded v6.21” , Migration and Compatibility Guide, Issue 00 100068_6.21_00_en, 2023.
- [3] “ARM Architecture Reference Manual”, ARM DDI 0100l, ARM Ltd, 2005.
- [4] “ARM Architecture Reference Manual for A-profile architecture”, ARM DDI 0487J.a (ID042523), 2023.
- [5] “Cortex-M3 Devices Generic User Guide” – ARM DUI 0552A (ID121610), 2010.
- [6] “ARM Architecture Reference Manual ARMv7-A and ARMv7-R edition”, ARM DDI 0406C ID112311, 2011.
- [7] “ARM Architecture Reference Manual Thumb-2 Supplement”, ARM DDI 0308D, 2005.

Външни връзки

- [a] <http://sourceware.org/binutils/docs/as/index.html>